

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1909. augusztus 19.

185. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Magyarország és a külföld.

Magyarország ellen rendszeres és ellenes igatás folyik ugy a nyugati, mint a keleti államokban. Lebecsülik kulturáját, tagadják államalkotó hivatását és képességét, vezetőit faji elfogultsággal, az idegen ajku alattvalók zarnoki elnyomásával vádolják.

Németország, mely egy évtizeddel ezelőtt Vilmos császár példájára felbuzdulva, valóság-gal ünnepelte a magyarokat, ma telítve van magyargyűlölettel. Angliában, Franciaországban egész irodalma van a magyarellenes törekvéseknek.

Mit szóljunk azokról az igatásokról, melyek az őszi orvoskongresszus alkalmával a szemünk előtt folynak a Balkánon, Romániában Szerbiában, sőt még Magyarország társországaiban: Horvátországban és Dalmáciában. Hír szerint ezen bojkottmozgalom már Csehországban és Galiciában is megindult. Hogy az ellenünk való gyűlölet terjesztésében Ausztria elől jár, ezt már annyira természetesnek találjuk, hogy fenn sem akadunk rajta.

A közvélemény közömbösen, szinte fásultan nézi ezeket a veszedelmes tüneteket. A lapok közömbösen regisztrálják ezeket a jelenségeket, néha szelid vagy indulatos polemia-ba bocsátkoznak egy-egy magyar gyűlölettől izzó külföldi irodalmi termékkel. De a nagy közön-ség, a kormány, a parlament alig vet ügyet ezekre a dolgokra. Egy pár hirlapi cikkben kicsinylik, gonyolják az ellenünk támadókat és ezzel vége. Ugy látszik, nincs senki, aki ennek az ügynek nagyobb fontosságot tulajdoni-tana.

Pedig nagy fontossága van. Nem a mi feladatunk e kérdés nagy politikai horderejére rámutatni, bár nyilvánvaló, hogy Magyaror-szágnak mai politikai küzdelmeiben mily ve-szedelmes lehet a külföld ellenséges indulata. De Magyarország fejlődő ipara és kereskedel-me erősen rá van utalva a külföldre. Mi a nyugaton tőkét, a keleten piacot keresünk. En-nek az ellenségeskedésnek, ennek a gyűlködés-nek a nyomását mindenki érzi, aki a külföldön üzleti összeköttetést keres.

A kereskedelmi utazó és a nagyvállalko-zó egyaránt. Azok a honfitársaink, akik kül-földön tehetségüknek megfelelő állást, hivatást keresnek, tele vannak panasszal. Igazán vég-zetes könnyelműség ezt a kérdést közönséges-en, félvállról kezelni.

Nem nemzeti hiuságunk legyezgetéséről van itten szó, hanem reális, véresen komoly érdekekről. Mi haszon van abból, ha lapjaink néha felényi biztossággal konstatálják, hogy az ellenünk intézett támadásoknak nincs igazuk, hogy azokat részben félrevezető rosszakarat, részben tudatlanság sugallja, ha ez a rossz-akarát és ez a tudatlanság nem hallgat el. Néha nálunk is felszisszennek, ha észreveszik, hogy Scotus Viátor könyvét az angol közvéle-mény nagy figyelemre méltatja, ha Banzler

dr.-nak magyargyűlölettől átítatott cikke Né-metország egyik legelőkelőbb tudományos fo-lyóiratában látott napvilágot. Egy-két lap észre-veszi ezeket a dolgokat, de azután napirendre térnek felette. A magyargyűlölet azonban ter-jed feltartóztatlanul és szinte ki lehet számítani azt az időt, amikor Magyarország hitele és hir-neve rosszabb lesz Európaszerte a legelmara-dottabb balkáni államokénál.

Ennek a kérdésnek végre komolyan a szemébe kell nézni. Végre is, mi nem vagyunk se oly nagyok, se oly gazdagok, nem enged-hetjük meg magunknak a „splendid isolation“ fényűzését. A hatalmas Németország, melynek ipara a világot készül meghódítani, nem fo-gadta ezt a kérdést közömbösen. Miután azt tapasztalták, hogy a világjáró németeket nem fogadják mindenütt tüntető rokonszenvvel, la-pok, hatóságok, egyesületek, testületek hónapo-kon át kutatták ennek a jelenségnek okait és orvoslásának módjait. „Miért nem szeretik a német embert külföldön“ ez volt az a kérdés, amely még tavaly is a német közvéleményt a legjobban izgatta. Maga a császár mindent el-követ, hogy a németek iránti tiszteletet és ro-konszenvet az egész világon ébren tartsa.

De ha akciót akarunk indítani, ennek szervesnek, rendszeresnek, mélyrehatóknak kell lenni. Nem szabad megelégedni avval, hogy egypár obskurus külföldi lapban néha napján elhelyezünk egy félhivatalos dítirambust vala-melyik miniszterről, vagy pedig államköltségen kinyomatunk egy rossz franciasággal, vagy an-golsággal megírt könyvet, mely ismét csak va-lamelyik miniszter dicsőségét keni?

Az akciónak erőben, rendszerességben meg kell felelni az ellenünk folyó agitatorius munkának. És bele kell vonnunk ebbe az ak-cióba a közös külügyminiszteriumot is, amely elvégre magyar is. Ezt végre sem lehet tűrni, hogy Magyarország külügyi képviselete Ma-gyarország és a magyar alattvalók ügyét a kül-földön nemcsak közömbösen, de ellenségesen kezelje.

De aztán valljunk egy kissé magunkra is. Szinte érthető, hogy a külföld nem érti meg a mi törekvéseinket. A mi közéleti működésünk-ben nem látja a civilizatorius és kulturális munkát és függetlenségi küzdelmünkben azt az erőt, azt az elszántságot és azt a céltudatossá-got, amely imponál és rokonérzést kelt. Kul-tura és szabadság, ez a két varázsige, mely mindenütt a világon megnyitja előttünk a szí-veket és nekünk meg kell mutatnunk, hogy kulturára és szabadságra törekszünk — nem-csak szóval, de tettel is.

UJDONSÁGOK.

— **Kinevezés.** A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Stermetzky Lajos dr. fiumei vámgyakornokot m. kir. pénzü-gyi fogalmazóvá a fiumei pénzügyigazgatóság-hoz nevezte ki ideiglenes minőségben.

— **A király születésnapja.** A király születésnapja alkalmából a Chiesa del Duomo-ban ünnepi istentisztelet volt, amelyen a kor-mányzó vezetésével az összes állami, továbbá a városi és katonai hatóságok jelentek meg. Egy órakor Nákó Sándor gróf kormányzó disz-ebédet adott az Európa szálloda disztermében. Az ebédre hivatalosak névsorát már tegnap közöltük.

— **Válasz az Adria gépészeinek me-morandumára.** Az Adria hajóstársaság buda-pesti igazgatósága a gépészek memorandumá-nak fiumei tárgyalása alapján a következő en-gedményeket adta meg:

1. A földközi tengeri utakon öt százalék, az angolországi utakon 10 százalék fizetésemelést ad, a brazíliai utakra azonban semmi fize-tésemelést sem engedélyez.
2. Betegség esetén az első három hó-napra teljes fizetést, a másik három hónapra fél fizetést ad.
3. Az Adria minden 18 hónapi szolgálát után 4 heti szabadságot ad, ennek letelte után pedig a szabadságot semmi javadalmazásban sem részesül.
4. A rendkívüli munkórakért havonként 15 koronát ad az Adria a második és harmadik gépésznek, kötelezve azonban őket minden munka elvégzésére.
5. Az Adria reggel 7 órától déli 12 órá-ig és délután 2 órától fél hatig terjedő mun-kaidőt állapít meg. A délelőtti munkaidőben fél órai reggelizési időt, a délutániban pedig félórás mosakodási időt engedélyez.
6. A fiumei kikötőben való tartózkodás-kor a második és harmadik gépésznek 24 órai szolgálát után egy napi szabadság időt élvez-nek, ellenben az első gépész a felügyelő enge-délye nélkül egy óránál tovább nem maradhat távol.
7. A fehérenemű felváltása ügyében az igazgatóság hozzájárul a gépészek kérelméhez s kötelezi magát a kérelem szerint az asztai és ágy fehérenemű rendes kicserélésére.

— **Városi árlejtés.** A Minach telek eladásával kapcsolatos utcarendezési munkála-tok biztosítására a város, mint jelentettük is, pályázatot hirdetett. Az ajánlatokat holnap délig lehet benyújtani Deseppi Róbert városi taná-csornál, aki a beérkezett ajánlatokat pont dél-ben fogja felbontani.

— **Sztrájk a kőolajkikötőben.** Tegnap délelőtt egy a kőolajkikötőben horgonyzó gő-zös szénrakományának kirakásánál dolgozó né-hány munkás sztrájkba állt, mert nem voltak a fizetéssel megelégedve.

Értesítették erről a rendőrség mlaccai ki-rendeltségét, honnan egy rendőrfelügyelő négy rendőr kíséretében kiment a helyszínére, köz-belépésre azonban nem volt szükség. A sztrájk ügyében később jelentést tettek a központi rendőrségnek is.

— **Kisenovski levele anyjához.** Kisenovski, akit a Banca Popolare Fiumana kirablása után a rendőrség letartóztatott, ma az ügyészség börtönében érzelgős hangú levelet írt az Odessában Posvanska ulica 4. szám alatt lakó anyjának. Az orosz nyelvű levélben elmondja Kisenovski, hogy valami belső, leküzdhetetlen kényszer hatása alatt engedelmességet társainak. Bűnös cselekedetét már megbánta s fájlalja, hogy tettét nem teheti jóvá. Napjai egyhangú unalmasságban telnek el s fél, hogy a hosszú vizsgálati fogság minden testi és lelki erejét megőröli. Megemlékezik családjának tagjairól is s végül kéri anyját, hogy gonosz cselekedetét ne beszélje el ismerőseinek. Az ügyészség a rabló levelét elküldötte a rendőrséghez, amely az orosz konzullal olasz nyelvre fordíttatta a levelet. Miután a rendőrség a levélben semmiféle kifogásolható részt nem talált, a levelet postára adta. — Ormai Simon rendőrteszt, aki a vizsgálatot vezette, ma átküldötte az ügyészséghez a Kisenovskinél talált bűnjeleket. A bűnjelek között volt a belga liegi fegyvergyárban készült 80,936 számú hétlövetű Browning, tizenkilenc acélburkolatú töltény, két üres tölténytartó, egy rossz zsebkés, zsebtűkőr, rossz kezelőgombok, fekete bőr pénztárca 33 fillérrel, olló és a revolverhez szükséges csőtisztító, zsebkendő, gyufa, osztrák cigaretta dohány s még néhány jelentéktelen apróság. — Itt említjük meg, hogy a budapesti rendőrség táviratán kívül, amelyben Kisenovszki fényképét kéri, a bankrablás vizsgálata ügyében semmi sem történt.

— **Sulyos szerencsétlenség.** A via Voloscán épülő tanningyárban tegnap délután sulyos szerencsétlenség történt. Akel János 17 éves san giacomo-i illetőségű fiatalember egy 12 méternyi magasságban levő állványon dolgozott s munkája közben — nem tudni hogyan — a gyár belsejébe zuhant. A kórházba szállították, hol az orvosok megállapították, hogy sulyos külső s valószínűleg belső sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenségről a rendőrségnek is jelentést tettek, mely az iratokat az ügyészséghez áttette.

— **Csalás házassági ígérettel.** Klein Teréz via risortai magánzónó ma elmondotta a rendőrségen, hogy mintegy két évvel ezelőtt megismerkedett Zilahi Sándor szegedi illetőségű egyénnel, aki neki többször házassági ígéretet tett s lassankint kicsalt tőle 2500 koronát, három gyűrűt, három fülbevalót, inggombokat, egy vöröskereszt sorsjegyet és egy osztrák dohányjövédéki sorsjegyet. Egy évi ismeretség után Zilahi eltűnt a városból s Amerikába hajózott. Néhány hónap múlva Newyorkból levelet írt a kizsárolt asszonynak, amelyben arra kérte fel őt, hogy küldjön neki még 360 koronát, mert üzletet akar nyitni. A szökevény kérését Klein Teréz nem teljesítette, mert többé már nem tudott bizni csalfa vőlegényében. Később megtudta, hogy Zilahi Szegeden a Mars téren lakik s házassodni készül. Klein Teréz kérte Zilahi Sándor megbüntetését s kárának megtérítését. A rendőrségen jegyzőkönyvet vettek fel Klein Teréz panaszáról s az eljárást megindították Zilahi ellen.

— **Császárünnepély Abbaziában.** Tegnap este a király születésnapjának előestéjén Abbazia számos épületét fellobogózták osztrák horvát és magyar zászlókkal. Különösen a magyarok által lakott penziók tettek ki hatalmas piros fehér zöld zászlókat. Este fél kilenc órakor a zenekar és hosszú fáklyásmenet vonult végig Abbazia utcáin. A házak ablakait és erkélyeit pedig kivilágították. Legszebb volt a kivilágítás a Bellevue szálló, a Bristol szálló, a Lokey-kávéház, a Stefánia szálló, a Lederer penzió és a katonai gyógytár komlokzatán. Este fél tízkor három zenekar közreműködése

mellett nagy konfetti és koriandoli csata volt a Stefánia szálló előtti parktéren. 11 órakor pedig megkezdődött a Stefánia szálló nagytermében a tánc, melyen különösen a flotta tisztjei tettek ki magukért. A multság fél kettőkor ért csak véget.

— **A nagyszerb pör.** Zágrábi tudósítónk jelenti: A mai tárgyaláson Popovics védő folytatta beszédét. Kétségbevonja Gyorgyevics tanu vallomásának helyességét. Popovics dr. védő ragaszkodik állításához, hogy Nasztics a tárgyaláson hazudott. Megengedi, hogy nem fizette meg Naszticsot Rauch báró horvát bán hogy azonban valaki honorálta őt, azt Mandics tanu fogja igazolni.

Az ügyész viszontválaszában kifejti, döntő fontosságú kérdés, vajjon a Szlovenszki Jugban volt-e forradalmi bizottság vagy sem. Ha volt ilyen bizottság, akkor létezett a hazaáruló akció is, amiről szó van. Tiltakozik az ügyész a Szlovenszki Jug elnökének kihallgatása ellen és Tomanovics montenegrói miniszterelnök kihallgatását teljesen feleslegesnek mondja, ellenzi továbbá Banjanin, Budiszavljevics és Pribicsevics Szvetozár képviselők kihallgatását is.

Ezután az elnök elrendelte a déli szünetet.

— **Ünnepély Lovranában.** A király születésnapja alkalmából Lovranában rendezendő ma esti ünnepélyen résztvenni kívánó közönség kényelmére a magyar-horvát tengeri gőzhajózási r. t. rendkívüli járatot indít Lovranából éjjelkor közvetlenül Fiuméba.

A menetár erre a járatra 80 fillér személyenként; a jegyek csakis a hajón válthatók.

— **Fiume és az ottani magyar sajtó.** E címmel a P. H. tegnapi száma cikket közöl, mely egy-két helytelenségtől eltekintve, többek között a következőkben emlékezik meg a fiumei sajtóviszonyokról:

A kormányzó kormánytámogatással új lapot alapított, amely Fiumei Estilap címen kezdte meg működését. Előre látható volt, hogy ez a lap nem fog sok vizet zavarni és egyáltalában nem segít a fiumei magyarság ügyén. Mert gróf Nákó Sándor mindenhez ért, hogy békén ülhesse a kormányzói széken, összebratyvította a magyarság felesküdt ellenségeivel. Tehát olasz-barát szellemben, a magyarság érdekeinek mellőzésével indult ez az újság. Csöndesen, zavartalanul „dolgozott“ ebben a szellemben a Fiumei Estilap és egy évi fennállása alatt sikerült is harminckét hivatalos előfizetőt szereznie. (Nem hivatalos ember nem is vette kezébe ezt a lapot.)

A Fiumei Estilap, vagy amint a fiumei magyarok nevezik, a „kis piszkos“ legutóbb a fiumei bankrablásról írva, radikális hangot engedett meg magának a fiumei rendőrséggel szemben és oda konkludált, hogy addig nem lesz Fiumében közbiztonság, amíg életbe nem léptetik az államrendőrséget és magyar lovasrendőrök nem vágatnak Fiume utcáin. Hát hiszen ez szent igaz. Megirták ezt százszor is Fiumében — azok, akiket ezért száműztek onnan a derék olaszok.

Másnap a hivatalos autonomista Voce del Popolo vad kirohanással felelt a Fiumei Estilapnak. De téved, aki azt hiszi, hogy ezzel az ügy el volt intézve. Zanella Rikárd Fiume teljhatalmu despotája (a magyarság ezzel a címmel tünteti ki ezt a derék urat) maga elé citáltatta dr. Brájjer Lajost, a kormányzó lapjának szerkesztőjét és felelősségre vonta a következő szavakkal:

— Hogyan merik megírni, hogy Fiumében államrendőrség kell? Ezt még a mai számban vonja vissza, vagy pedig valamelyikük megy innen.

A valamelyik pedig vagy Herceg Jenő volt kolozsvári lapszerkesztő, aki a Fiumei Es-

tilap jelenlegi segédszerkesztője, vagy pedig maga a felelős szerkesztő, dr. Brájjer Lajos.

És mi történt erre? A Fiumei Estilap még aznap teljesen visszaszívta az államrendőrségről írott közleményt és kijelentette, hogy Fiumében nagyszerűek a közbiztosági állapotok és boldog az, aki államrendőrség után kiabál.

Ezzel a közleménnyel az ügy el is intéződött. Sem az egyik sem a másik szerkesztőnek nem kell Fiumét elhagynia, mert Zanella ur megkegyelmezett nekik. Hát ilyen sajtó-állapotokban leledzik a mi dédelgetett Fiuménk, a magyar tengerpart „gyöngye.“

— **A tengerbe esett.** Cioletta Vince 19 éves fiatalember tegnap a molo Rudolfon belebotlott egy láncho s a tengerbe esett. Szerencsére egy közelben levő csónakkal kimentették a vízből s a mentők lakására szállították.

— **Muzsikálásért.** Pillepich Ferenc belvederei napszámot a cosalai rendőri kirendeltség feljelentette, mert a késő éjjeli órákig énekelt és harmonikázott s olyan zajt csinált, hogy a környék lakóinak éjjeli nyugalma zavarta.

— **Erőszakos tengerész.** Beker József 24 éves trieszti illetőségű haditengerész, aki a Satellit torpedóhajóra van behajózva, tegnap éjjel felé a Via San Agostino egyik kocsmájában mulatozott társaival. A szolgálatot teljesítő rendőr csendre intette a mulatozó hadfiakat, Beker azonban ellenszegült s még biztatta társait, hogy csak énekeljenek mert ugyis már csak negyvenöt napig viselik a császár ruháját. Bekert a rendőr a rendőrségre kísérté, hol a jegyzőkönyv felvétele után átadták a tengerész őrzőjárnak.

— **Az ügyészség tolvaját nem fogták el.** A napokban megirtuk, hogy Molnár Ferenc rabot, aki az ügyészség Wertheim kasszájának megdezsmálása után megszökött, Nagyalmáson elfogták. Mint most kiderült, hogy az elfogott egyén nem azonos Molnárral.

— **Munkássors.** Veres István 40 éves verseci illetőségű munkás tegnap délután a petroleum kikötőben horgonyzó Welbeck Hall gőzösn dolgozott s szénkirakás közben mintegy másfél méter magasságból a hármasszamu hajóaktárba esett. A szerencsétlen munkás több külső sérülést szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

— **Egy fiu balesete.** Burinich János 9 éves fiumei illetőségű fiu tegnap délelőtt futásközben elesett és jobb lábszárcsontját eltörte.

Távirat ◀▶ Telefon.

A király születésnapja.

BUDAPEST, aug. 18. A király 79-ik születésnapját nagy fényvel ünnepelték meg. A középületek lobogódszt öltöttek s az utcákat katonazenekarok járták be. A Gellérthegyen a citadellából száz ágyulövést tettek. A főistenisztelet a Mátyástemplomban volt, amelyen a kormány valamennyi Budapesten tartózkodó tagja megjelent, továbbá az állami, városi egyházi és katonai hatóságok vezetői is. A misét Kohl Medard dr. püspök celebrálta. Délelőtt tíz órakor a Vérmezőn nagy katonai csapatszemele volt, amelyen a helyőrség összes ezredei résztvettek s elvonultak a hadtestparancsnok előtt. A csapatszemiéről a Ludovika Akadémia növendékei az Akadémiába tértek vissza, ahol a harmadéves növendékeket hadnagyoknak avatták fel. Az iskola parancsnoka beszédet intézett az új hadnagyokhoz, amelyre az egyik új hadnagy válaszolt.

Bécsből és a vidék számos városából is érkezett hír, hogy a király születésnapját nagy fényvel ünnepelték meg.

Wekerle Sándor miniszterelnök délben ebédet adott, amelyen a kabinet Budapesten tartózkodó tagjai és más előkelőségek jelentek meg. Mikor Wekerle a királyra felköszöntőjét elmondotta, a Gellérthegyen huszonnégy ágyulövés dördült el.

Spector nem utazott Antwerpenbe.

BUDAPEST, aug. 18. Az antwerpeni rendőrség ma távirati értesítést küldött a rendőrfőkapitányságnak, amelyben jelentette, hogy a tegnap Antwerpenből Newyorkba induló gőzökre Spector nem szállott fel. Az antwerpeni rendőrség azt hiszi, hogy Spector más irányban menekült el.

Spector Brassóban.

BRASSÓ, aug. 18. A brassói rendőrkapitányságon ma reggel megjelent Müller Ignác szobafestő segéd és elmondotta, hogy tegnap az országuton egy oroszul beszélő egyénnel találkozott, aki száz koronát ígért neki, ha a határon úgy vezeti át, hogy a csendőrök nem látják meg. Müller a gyanus orosz választ nélkül otthagya s ma elmondotta kalandját a rendőrségnek. A rendőrség elrendeli az ismeretlen körözését.

Bánffy Szegeden.

BUDAPEST, aug. 18. Bánffy Dezső báró ma délelőtt táviratot intézett a szegedi függetlenségi nagygyűlés vezetőségéhez, amelyben bejelenti, hogy augusztus 21-én Szegedre utazik, a függetlenségi pártnak az önálló nemzeti bank ügyében tartandó gyűlésén résztvesz s beszédet is mond.

Hadihajóink utja.

BÉCS, aug. 18. Haditengerészetünk „Erzherzog Ferdinand Max” csatahajója tegnap Smyrnába érkezett. A hajón minden rendben van.

Agyonrugdalt főerdész.

ARAD, aug. 18. Lépes községben Kosok Péter uradalmi főerdészt nyílt utcán több paraszt megtámadta, földre teperte és halálra rugdosta. A gyilkosok közül egyet elfogtak.

A pápa cáfolata.

RÓMA, aug. 18. Hivatalosan jelentik, hogy az „Osservatore Romano” megcáfolja azt a hírt, mintha a pápa a zágrábi nagyszerb pör vádlottjai érdekében a királyhoz kegyelmet kérő levelet írt volna.

Az oroszok Perzsiában.

BERLIN, aug. 18. A Tageblatt tudósítójával közlik megbízható helyről, hogy az orosz csapatok egyelőre nem vonulnak ki Perzsiából. A pétervári kormány ragaszkodik ahhoz, hogy az orosz katonaság Perzsiában maradjon, míg a rend teljesen nem állott helyre.

Rekkenő hőség

Olaszországban.

RÓMA, aug. 18. A fővárosban és országszerte türhettelen a hőség. Tegnap a római államhivatalokban nem dolgoztak. A hivatalnokokat hazabocsátották, mert lehetetlen volt a nagy forróságban dolgozni. A hőmérő árnyékban 38 fokot mutatott. Növelte a bajt, hogy a vízvezeték egy töltése beomlott s alig volt ivóvíz Rómában. Temérdek embert napszúrás ért.

A svédországi sztrájk.

STOCKHOLM, aug. 18. A stockholmi világbéke kongresszus külföldi résztvevői kétségüket fejezték ki aziránt, vajjon a kongresszus az általános sztrájkmozgalom ideje alatt megtartható-e. A svéd szervezőbizottság elhatározta, hogy a kongresszust a jövő évre halasztja.

STOCKHOLM, aug. 18. Malmöből táviratozzák a „Berl. Tagbl.”-nak, hogy Svédország több helyén tegnap orvosok is megkezdtek a sztrájkot, eddig azonban a sztrájkhoz

nem sok orvos csatlakozott. A kormányt az országgyűlés összehívására kapacitálják, hogy a munkaszünetéről szóló törvényeket revízió alá vethessék alá.

Montenegro nem lesz

királyság.

BERLIN, aug. 18. Cattaróból táviratozzák, hogy Kuhn báró osztrák-magyar követ elhagyta Cetinjét. A követ elbucszott a fejedelemtől, Danilo trónörökösötől és Mirco hercegtől, szombaton pedig a diplomáciai testületől. Kuhn báró nejjével automobilon Cetinjéből Cattaróba utazott. A leghatározottabban megcáfolják azt a hírt, hogy Nikita fejedelem Montenegrót királysággá akarja kikiáltani. A fejedelemnek joga volna a királyi címet felvenni, de nem akar népének vállaira tulságosan nagy terheket róni.

A spanyol sereg támadása.

BERLIN, aug. 18. Madridból jelentik, hogy a spanyol melillai sereg mára várt támadása elmaradt a nagy vihar miatt.

PÁRIS, aug. 18. Újabb mellilai jelentések szerint a közeli magaslatokon elsáncozott mörök az őrségváltás pillanatában támadták meg a spanyol hadoszlopokat, ezek azonban hatásos fegyvertűzet intéztek ellenük. A harcban résztvevett egy hegyi üteg is, amely a felváltó hadoszlopot kísérte. Az ellenséget sikerült pozíciójából elűzni és neki egy nagy veszteséget okozni. Tegnapelőtt a mörök szintén nagy veszteséget szenvedtek, mikor egy élelmiszer szállítmányt kísérő katonai csapatot támadtak meg, amely csel által kicsalta őket rejtett helyükből.

Bojkott a görög hajók ellen.

BERLIN, aug. 18. A szaloniki ifjútörök bizottság minden kikötőre ki akarja terjeszteni a görög hajók bojkottját. A török kikötőkből a görög hajók kirakodás nélkül távoznak.

Kobelt és Vidákovics

BRISTOL KÁVÉHÁZA

ABBAZIA.

Esténként

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez. Utolsó hajó Fiuméba este 1/211 órakor.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a

művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett

Egyedüli magyar étterem.

Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca 9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.

Minél számosabb megrendelésért esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

BULIAN H. ABBAZIA

(Palace Bellevue)

Legfinomabb ékszerárak pári i és bécsi mintára. Apart ujdonságok moretiben, korallokban és abbaziai emlékekben. Saját javítóműhely Olcsó árak.

ifj. Latcovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

Mindennemű fehérnemű- és divatarucikkek legolcsóbb forrása

Zefringek valódi színekben.

Legfinomabb és legdivatosabb nyakendők. -- Fehér és színes gallérok és kézelők. -- Sétapálcák. -- Valódi selyemernyők. -- Bőr- és cérnakeztyük.

Fürdőruhák.

Magyar kiszolgálás!

Kiadó lakás

3 szoba, konyha, kamara, előszoba
Via Germania 20 II. em. Értekezni:
Szathmáry György hentes üzletében
Vicolo Germania 1.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Nora Hansi német énekesnő,
Fiory Ada, bécsi szubrett,
Lengyel Margit táncosnő,
Minervini Giustino csodálatos műsora,
Hausen Edith bécsi romanc-énekesnő,
Wagner Fritz német kómikus,
Flores Elisa nápolyi énekesnő,
Les Minervini olasz duett.

Luna & Styx óriási villanyos-zenei attrakciók.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Új műsor.

Belépti díj I kor.

Nagy látványosság.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

